Paralelno programiranje

- Seminarski rad -

Aleksandar Đukić, Marija Zrnić, Iva Minić, Luka Mitrović

Matematički fakultet Univerzitet u Beogradu

Beograd, 2022.

Literatura

Zasnovano na:

Aleksandar Đukić, Marija Zrnić, Iva Minić, Luka Mitrović: Paralelno programiranje, 2022.

```
(https://github.com/mi22092/7_TNP2022/blob/main/7_%C4%90uki%C4%87Zrni%C4%87Mini%C4%87Mitrovi%C4%87/7_%C4%90uki%C4%87Zrni%C4%87Mini%C4%87Mitrovi%C4%87.pdf)
```

Pregled

- 1 Uvod i istorija
- 2 Princip rada paralelnog programiranja
- 3 Upotrebe, prednosti i mane

Uvod i istorija

- Pojam paralelnog programiranja
- Razlika između paralelne obrade i paralelnog programiranja
- Paralelna obrada se prvi put pominje 1950-ih
- 1962. Burroughs proizvodi sistem D825 sa 4 procesora
- 1967. Amdalov zakon nastaje na Spring Joint konferenciji
- 1983. Caltech proizvodi The Cosmic Cube sa 64 procesora
- 1992. Standards for Message-Passing in a Distributed Memory Environment radionica; 1994. MPI interfejs
- 1997. OpenMP Architecture Review Board objavljuje interfejs OpenMP za Fortran, zatim za C/C++.

Osnove i forme paralelne obrade

- Forme paralelne obrade:
  - Nivo bita (eng. bit-level)
  - Nivo naredbe (eng. instruction level)
  - Paralelizam podataka (eng. data parallelism)
  - Paralelizam zadataka (eng. task parallelism)

Naziv	Formula
Amdalov zakon	$S_{max} = rac{1}{(1-p)+rac{p}{s}}$
Gustafsonov zakon	$S_{max} = N + (1 - N) * s$

Tabela: Modeli izračunavanja efikasnosti paralelne obrade

Koraci paralelizacije i modeli paralelnog programiranja

- Koraci paralelizacije programa:
  - **Dekompozicija** Razdvaja obradu na više zadataka
  - Dodela Zadaci se dele među procesima, particionisanje
  - Orkestracija Organizuje rad
  - Mapiranje Deli procese među procesorima
- Komunikacija Razmena podataka između procesa koji se trenutno izvršavaju
- Modeli paralelnog programiranja:
  - Model deljene memorije (eng. shared memory model)
  - Model prenošenja poruke (eng. message passing model)
  - Particionisani globalni adresni prostor (eng. partitioned global address space) – hibridni model

Upotrebe, prednosti i mane

- Paralelno programiranje koristimo kada imamo velike količine podataka, kompleksne račune ili velike simulacije.
- Neke od oblasti u kojima se paralelno programiranje koristi su primenjena fizika, elektrotehnika, finansijsko i ekonomsko modeliranje, veštačka inteligencija, kvantna mehanika i druge.
- Prednosti paralelnog programiranja: brzina, poboljšan GUI (grafički korisnički interfejs), istovremeno pokretanje različitih logika programiranja, bolje korišćenje keš memorije i CPU resursa.
- Mane paralelnog programiranja: promena konteksta, nepredvidljivost, otežano programiranje, data race i deadlock.

